

Anotace. Jean Daniélou se ve svých knihách vyjadřuje k myšlenkovým proudům své doby, jež často vyrůstají z nihilistické negace transcendence, která ubližuje člověku a jeho (inter)subjektivnímu postavení ve světě, anebo jak říká Daniélou: v realitě. Jediná správná realita je pro něj taková, která překračuje sféru viditelných věcí (ačkoli ji nutně ovlivňuje) a která se naplňuje v eschatologické vidině budoucnosti. S tímto pohledem na budoucnost souvisí i Daniélouova vize dějin: křesťanství je pro něj jednak historií a představuje cestu vedoucí ke spáse, a tedy se vписuje do dějin spásy, ale rovněž je v historii. Tzn., je ovlivněno konkrétními socio-kulturními souřadnicemi, které má schopnost samo vytvářet a proměňovat.

Obě tato pojetí historie splývají a jsou interpretovatelné ve vtěleném Slově: Kristus je počátkem i završením dějin. O výrazně christologické orientaci dějin hovoří Daniélou jako o *již započaté eschatologii (eschatologie commencée)*. Tato orientace se promítá i na individuální úrovni, kdy člověk má vlastní proměnou směřovat k připodobnění se Božskému obrazu. Pojednává-li Daniélou dále také o *teologii naplnění (théologie de l'accomplissement)*, myslí tím primárně naplnění v Kristu. O tomto naplnění svědčí Písmo, přičemž vtělené Slovo se objevuje ve Starém zákoně jako počátek něčeho, co se teprve rozvíjí a co později determinuje celou budoucnost. Naplnění se taktéž realizuje v přijetí Krista do života každého člověka a toto naplnění začíná právě individuální odpovědí vtělenému Slovu.